

Sluis Koninklijke Sluis N.V. vogelvoerders

De vogelvoederfabriek P. Sluis in Weesperkarspel (Weesp) heeft slechts één echt plaatjesalbum voortgebracht en dan nog een kleintje, maar toch verdient dit bedrijf extra aandacht.

In het jubileumjaar 1923, waarin het bedrijf 100 jaar bestond, bracht Sluis het eerste boekje uit getiteld *Onze zangvogels*, met 8 gekleurde plaatjes ingedrukt. rond 1930 werd dit boekje opnieuw uitgebracht, en dat werd de eerste van een lange reeks boekjes voor vogelhouders met vele herdrukken. Maar eerst richtte Sluis zich op een soort uitgave voor verzamelaars die toen al bijna in de vergetelheid was geraakt, namelijk series platen in briefkaartformaat. In het jubileumjaar werd een begin gemaakt met een reeks van 16 series van 6 kippenplaten in briefkaartformaat, en een bijbehorend insteekalbum met de titel *Succesvol kippenhouden 1823– 1923*. Rond 1930 werd vervolgd met een serie kleinere kaarten (120 x 80 mm) met op de achterzijde een gedichtje van de versjesmaker en causeur Clinge Doorenbos. Na dit populaire intermezzo werden de briefkaarten weer opgenomen; tussen 1930 en 1940 werden 10 series van 12 kaarten van tropische en inlandse “kooivogels” uitgebracht. Dit werd in de vijftiger jaren nog eens herhaald, en in de zestiger jaren nog eens, maar nu met geheel nieuwe kaarten geschilderd door de befaamde vogelschilder Rein Stuurman, die daarvoor gelijksoortige kaarten had gemaakt voor de vogelalbums van Taminiau / Heinz.

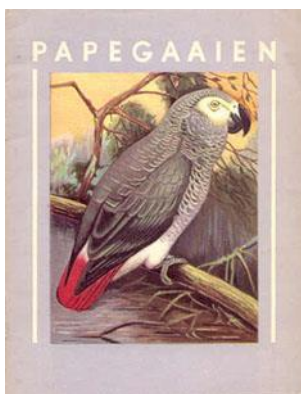
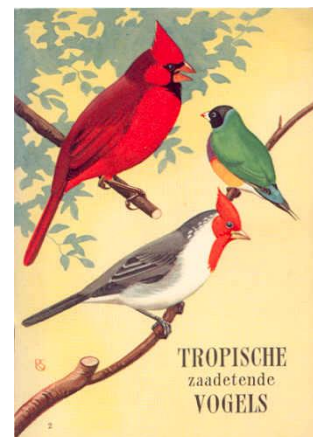
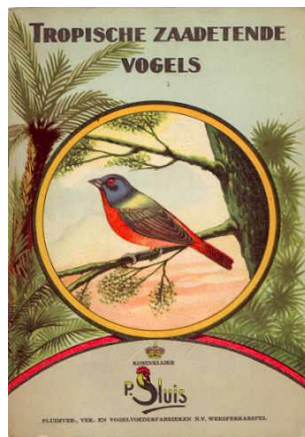
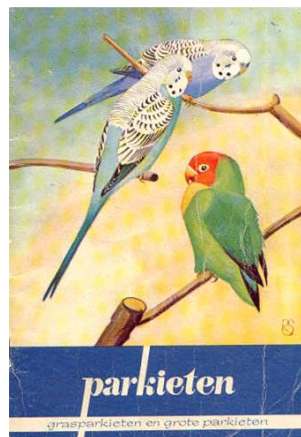
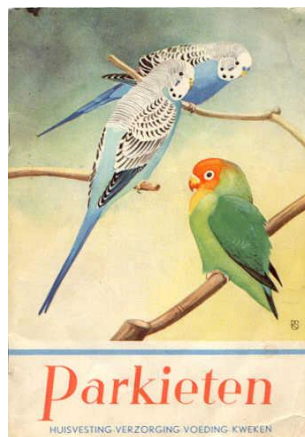
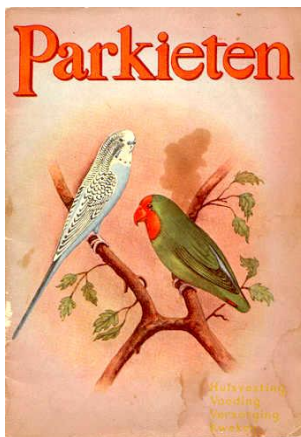
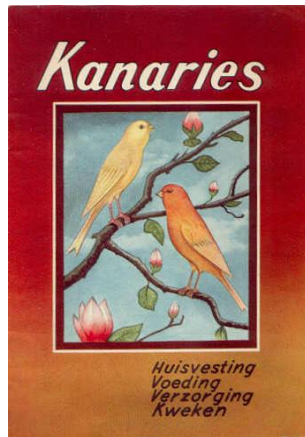
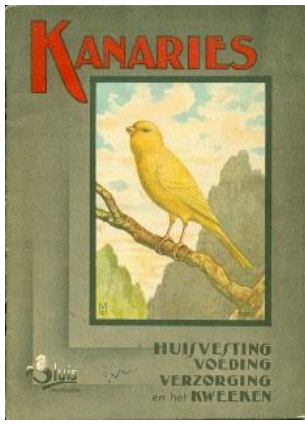
Het herhalen zat Sluis in het bloed. Na het kleine boekje *Onze zangvogels*, werd in 1934/35 een soortgelijk boekje uitgebracht *Kanaries Huisvesting – Voeding – Verzorging – Kweken* (getekend door DM, zie Smith en Ter Wee) gevolgd door *Parkieten Huisvesting – Voeding – Verzorging – Kweken*, *Fazanten fokken op dit terrein ligt ons domein*, en tenslotte *Papegaaien*. De kanaries en parkieten boekjes zijn tot in de vijftiger vele malen opnieuw uitgegeven, met kleinere en grotere wijzigingen. In 1954 en 1955 werden deze twee aangevuld met *Tropische zaadetende vogels I en II*. Al deze boekjes hebben ingedrukte plaatjes van anonieme illustrators.

In de zestiger jaren werden de boekjes *Parkieten*, *Kanaries* en *Tropische zaadetende vogels* nog eens opnieuw uitgebracht, maar nu met gesigioneerde illustraties van Rein Stuurman.

Ook de kanaries werden in de vijftiger jaren niet vergeten. In tegendeel; sierkanaries houden was juist een volkssport geworden. Dit bracht Sluis ertoe om in 1953 een echt album met verzamelplaatjes uit te brengen met de veelzeggende titel *Kanaries*, volgens het voorwoord omdat veel was gevraagd “om afbeeldingen van de verschillende soorten kanaries toe te zenden”. De 48 deels gesigioneerde plaatjes in dit boekje zijn van de hand van H. Horman. Dit kleine, opmerkelijke album vertoont overeenkomsten met verschillende albums met korte beschrijvingen bij de plaatjes uit de dertiger jaren, zoals “De Bonte Wereld” van Niemeijer. Het boekje met stijve koft met linnen rug bevat een aantal dikke bladen waarop aan weerszijde vier plaatjes van kanaries en hun verzorging worden geplakt, met onder elk plaatje een korte tekst. Een bijzonderheid is dat bladen en koft zijn gebonden met een koordje, zoals onder andere bij de Miss Blanche albums het geval was. Dit is het laatste album met bindkoord dat in Nederland is verschenen; na de oorlog is alleen in 1951 het kleine klederdrachtenalbum van Eru nog op deze wijze gebonden.

Na de boekjes geïllustreerd door Rein Stuurman in de zestiger jaren heeft Sluis niets meer gepubliceerd.

**SLUI01
Kanaries**

Kanaries. P. Sluis' Pluimvee-, Vee- en Vogelvoederfabrieken N.V. (1953)

16 pagina's. Geen titelblad. 48 kleurenplaatjes om in te plakken op de tekstbladen.

Prijs: Bij inzending van 40 plaatjes en betaling van f. 1,50 werd het album met 48 plaatjes toegezonden. Ruilen was daardoor overbodig. Plaatjes bijgesloten t/m 30 juni 1954

Dit fraaie kleine album (22,5 x 19 cm) is het laatste Nederlandse album dat is uitgevoerd met een bindkoord.

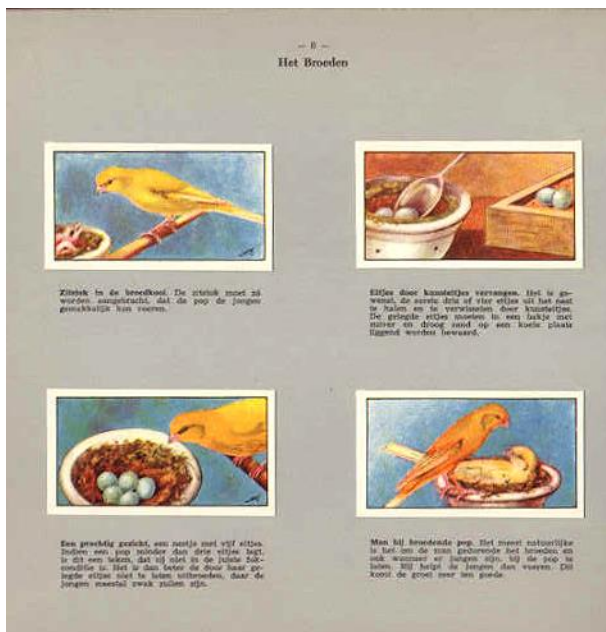
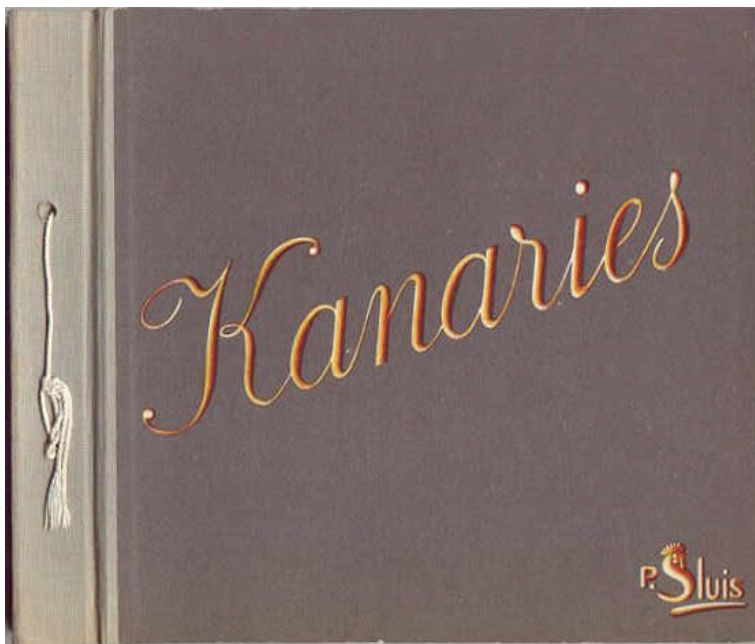
Kenmerken

De scharnierende band van dik karton heeft een met linnen beplakte rug. Het binnenwerk bestaat uit 8 bladen van dun, grijs karton, die met een bindkoord in de band gehouden worden. De bladen zijn omgevouwen waardoor ze tevens als vulstrook fungeren.

Het eerste blad heeft aan de voorzijde een voorwoord en aan de achterzijde twee kolommen tekst "Enige belangrijke wenken". De volgende 6 bladen hebben steeds 4 plaatjes aan weerszijden en onder elk plaatje een blokje tekst. Bovenaan de pagina is steeds het onderwerp aangegeven. Het laatste blad bevat alleen reclame. Op de binnenzijde van het achterplat is tenslotte de Index (inhoudsopgave) afgedrukt.

Inhoud

Dit boekje presenteert een aantal onderwerpen die met kweken, huisvesting, voeding en verzorging te maken hebben aan de hand van de plaatjes. Het is ingedeeld in 9 hoofdstukjes (onderwerpen): Broedparen – Het broeden – Voeding en verzorging – De jonge vogels – Algemene wenken (kooi, groenvoer, gebroken vleugel, nagels knippen, de rui, baden) – Enige rassen – Kleurkanaries – Norwich – Tentoonstellingsvogels.

De informatie is beperkt. Achterin wordt verwezen naar het boekje "Kanaries, Huisvesting, Voeding, Verzorging, Kweken", zoals hiernaast linksboven is afgebeeld, dat "in het kort alle wetenswaardigheden over het houden van zang- en kleurkanaries" geeft.

P. Sluis was in de eerste helft van de twintigste eeuw al een gerenommeerd bedrijf met het hele land als afzetgebied, zoals onderstaande foto laat zien.

Op Driekoningenavond 1932 verzamelde de Bossche jeugd aan den voet van het standbeeld, dat Jeronimus Bosch ter eere in 1930 werd opgericht.

Uit: "Van driekoningen-avond en keuninkje spelen", door Dirk Jan van der Ven (COOP01, LEUP01, NIEM11), 1934

DE CALIFORNISCHE KUIFKWARTEL

De Californische kuifkwartel (*Lophortyx Californica*) behoort tot de fraaiste volièrevogels, die de liefhebber zich wensen kan. De hierbij afgebeelde haan laat deze vogel goed tot zijn recht komen, de bescheiden kleuren lijken door een meesterhand gepenseeld, het gladdige verenpakje van een gezonde vogel is een lust voor het oog en de kuif, bestaande uit vier, aan de punt bredere en naar voren gekromde veren, geeft deze kwartel een charmant en pannaantig voorkomen.

De Californische kuifkwartel is afkomstig uit de Verenigde Staten en hij behoort tot de onderfamilie van de odontophorinse of Amerikaanse kwartels, waartoe ook de Virginische kwartel, de elegankwartel, de douglaskwartel, de masenakwartel, de blauwshubbenkwartel en de gambelkwartel behoren. De Californische kuifkwartel is inheems tussen de dertigste en de vijf en veertigste breedtegraad; het is dus een vogel die wel tegen een stootje kan, want op deze breedtegraden heerst een landklimaat met droge hete zomers en droge koude winters. Tegen ons klimaat is de Californische kuifkwartel dus best bestand, als men er maar bij bedenkt, dat de Californische kuifkwartel als alle kwartels een hokel heeft aan vocht. De hen heeft een iets kleinere kuif dan de haan en is ook iets matter getekend, terwijl de keel iets geleer is. Maar ook de hen is een prachtige vogel en aan een gezond koppel Californische kuifkwartels kan de liefhebber zijn hartje dan ook ophalen.

In de V.S. leven ze in het wild in de zomer in koppels, maar in de winter sluiten ze zich aan tot kleinere groepjes. Ze leven bij voorkeur in een landschap, waarin open plekken en struikgewas elkaar afwisselen.

Californische kuifkwartels zijn sterke vogels, ze zijn goede vliegers en voor geen kleintje vervaard. In mijn volière gaan ze voor geen enkele vogel uit de weg en zelfs fazanten hebben een heilig ontzag voor de haan, vooral in de broedtijd.

In de natuur begint de broedtijd in april en duurt tot juli. Meestal wordt er maar één broeddeel jongen grootgebracht, maar bij een vroeg begin gebeurt het ook wel, dat er twee nesten jongen komen.

Een legsel bestaat uit tien tot twintig, vrij grote, geelachtig witte, bruinevlekte eieren. Het nest wordt onder een struik of tussen het hoge gras gemaakt, het is een eenvoudig kuilte in de grond met wat schaarse grassprietjes en wat bladeren. De broedtijd is vrij lang, namelijk 23 dagen.

Ook in de volière gaat een koppel Californische kuifkwartels vrij gemakkelijk tot broeden over, als deze volière tenminste vrij ruim is (bodem-oppervlak minstens vijf vierkante meter en als deze bodem goed begroeid is met gras en struikjes, zodat de broedende hen daarin geheel kan wegschuilen. Tijdens het broedproces moet men de haan in de gaten houden; wordt deze te agressief, dan moet men hem verwijderen.

Meestal echter zal dat niet nodig blijken en ontpopt de haan zich tot een zorgzame echtgenoot en vader, die zelfs de zorg voor eieren en jongen op zich neemt, als de hen sterft. Opvallend is steeds het grote aantal bevruchte eieren bij een gezond koppel.

Het is aan te raden, de kwartelkuikens samen met de ouders na het uitkomen over te brengen op grond die nog niet door andere vogels is gebruikt. De jongen zijn namelijk zeer vatbaar voor oedematie en sterfte bij de kuikens is dan ook in verreweg de meeste gevallen aan deze ziekte toe te schrijven. Men moet de kuikens ook beschermen tegen vocht; de volière dient dus zeker gedeeltelijk overdekt te zijn, zodat de kuikens altijd droog kunnen zitten. De kuikentjes worden gevoerd met Sluis I kuikenopvoer of met speciaal opvoer voor

13

Het VOGELBLAD

De "Nieuwe Bond van Vogelliefhebbers" opgericht in 1956, voegde van november 1964 tot augustus 1965 de vogelkaarten van Sluis bij haar maandblad "Vogelblad". De kaarten konden – op maat geknipt – worden ingeplakt bij het artikel dat aan de betreffende vogel gewijd is. Van november tot en met maart werden steeds 3 kaarten bijgevoegd en van april tot en met augustus steeds 2, in het totaal 25 stuks.